

Mijn stad onze Planeet!

ALLE BEETJES HELPEN, WANT WE ZIJN MET
MEER DAN EEN MILJOEN BRUSSELAARS

Maandblad - December 2014 - n°92

PB-PP|B-10
BELGIE(N)-BELGIQUE

- 🕒 **Samen actie ondernemen** > p3
Om een stroomtekort te vermijden
- 🕒 **Feestmenu's** > p6
Zet eens duurzame vis op tafel!
- 🕒 **In 2015** > p7
De EPB wordt nog straffer in Brussel

© Frédéric Demeluse

Groene ruimten in een winters kleedje

leefmilieu
brussel
.brussels

De maand in actie: Zet ze OFF

Laat uw toestellen niet in waakstand staan: tv, decoder, wifi, computer, espressomachine, enz. Trek opladers uit het stopcontact van zodra het toestel is opgeladen. Kortom, bespaar energie en vermijd verspilling door uw toestellen uit te schakelen zodra het kan.

GEEF UW MENING OVER DE NOORDELIJKE RAND VAN BRUSSEL

De Brusselse Noordrand, op de grens van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest, staat enorm onder druk: dat brengt problemen maar ook opportuniteiten met zich mee. Daarom wordt er gewerkt aan een Territoriaal Ontwikkelingsprogramma (kortweg T.OP) voor het gebied dat zich uitstrekt van de Van Praetbrug, de Heizelvlakte, Vilvoorde, de luchthaven, Nossegem, Marcel Thiry, Diamant tot Josaphat. Inwoners en bezoekers van het gebied mogen hun ervaringen en wensen online aanduiden op een kaart van de betrokken zone: Wat is er goed? Wat gaat er niet? Wat kan beter?

Afspraak op www.topnoordrand.be
Vijf deelnemers maken kans op een balkonvlucht over het gebied. Een adembenemende ervaring!

PRETTIGE FEESTEN!!!

Mijn stad onze planeet wenst u prettige eindejaarsfeesten. We zien u graag terug in februari 2015. De eindejaarsfeesten vormen de ideale periode voor enkele kleine duurzame daden: maak originele kerstversiering met spullen die u toch niet meer gebruikt, bereid een feestmaal met lokale seizoensproducten zonder voedsel te verspillen (zie pagina 6), koop duurzame geschenken zonder batterijen of overdadige verpakking. Volg deze raad op en uw feesten worden nog mooier!

Voor meer tips en tricks: www.bewustverbruiken.be

PRACHTIGE FOTO'S VAN DE BRUSSELSE FAUNA OP DE KALENDER 2015 VAN LEEFMILIEU BRUSSEL!

Vliegend hert, havik, hazelworm, eikelmuis... Deze soms weinig bekende, soms spectaculaire diersoorten komen wel degelijk voor in het Brussels Gewest. Het bewijs dat een stedelijke omgeving ook een rijke en gevarieerde biodiversiteit kan herbergen.

Dankzij het achterwege laten van pesticiden, het ecologisch beheer van de groene ruimten in Brussel en acties van burgers, kunnen bepaalde soorten zich er opnieuw handhaven. Deze kalender wil u een ander aspect van de natuur leren kennen, die van haar meer verborgen soorten, die zelden zichtbaar zijn maar die meehelpen om van Brussel een plaats te maken waar het aangenaam wonen is en waar de natuur de plaats krijgt die ze verdient.

ONRECHTMATIGE HUISBEZOeken IN NAAM VAN LEEFMILIEU BRUSSEL EN HET ENERGIEHUIS. WEES OP UW HOEDE!

Begin november ontving Leefmilieu Brussel klachten van Brusselaars die gecontacteerd werden door personen die zich uitgaven voor auditeur. Ze stelden zogezegd een gratis energie-audit van de woning voor. Ze beweerden dat ze de isolatie van de woningen

van alle Brusselse gezinnen nakijken en analyseren in naam van Leefmilieu Brussel, om de energiefactuur te verlagen. Nochtans heeft ons instituut nog nooit dergelijke initiatieven genomen. Leefmilieu Brussel raadt aan om waakzaam te zijn en de namen en contact-

gegevens van deze personen te controleren via onze infodienst (02 775 75 75) of via een van de zes Energiehuizen. Voor de gegevens van de 6 Energiehuizen kan u bellen naar 02 563 40 00 of surfen naar www.maisonenergiehuis.be/nl.

Mijn stad onze planeet

Verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel-BIM - Havenlaan 86 C / 3000, 1000 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.irisnet.be - www.leefmilieubrusSEL.be
V.U. : F. Fontaine & R. Peeters. HOOFDREDACTEUR: Mathieu Molitor. HERLEZINGCOMITÉ: Florence Didion, Louis Grippa, Isabelle Degraeve, Rik De Laet. REDACTIE: Jean Michel Corbisier VERTALING: Maarten Geerts. PRODUCTIE: www.4sales.be. De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © LEEFMILIEU BRUSSEL - Gedrukt op gerecycleerd papier. De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

Schakel van **ON** naar **OFF** om een black-out te vermijden...

OFF
& we blijven
ON

Deze winter houdt de overheid ernstig rekening met mogelijke stroomonderbrekingen in bepaalde zones van het land. Om een black-out of stroomonderbreking te vermijden vragen de overheden aan de bevolking, bedrijven, overheden en aan elk van ons om deze winter het elektriciteitsverbruik onder controle te houden. Vooral tussen 17.00 en 20.00 uur. Concreet sporen ze iedereen aan om milieubewust te verbruiken: elke inspanning telt, ook de kleine, want vele kleintjes maken één grote. Samen kunnen we voldoende elektriciteit besparen om te vermijden dat anderen zonder stroom vallen.

Laten we samen actie ondernemen!

Maar weinig Brusselaars lopen het risico om deze winter in het donker te zitten. Slechts enkele straten van de Prins van Oranjewijk in Ukkel zouden worden getroffen als het afschakelplan in werking treedt. Maar de inwoners in het noorden en het zuiden van ons land zouden deze winter wel eens een of meerdere avonden volledig zonder stroom kunnen vallen. Hoe kan dat nu? De onvoorziene stopzetting van drie kernreactoren kan de ononderbroken stroomproductie bemoeilijken. Indien we een bijzonder strenge winter krijgen in heel Europa, zou het - bovenop dit uitzonderlijke stroomproductietekort - ook onmogelijk zijn om stroom in te voeren. In deze omstandigheden zou het kunnen dat het productiepark en het Belgische invoerpark niet beantwoorden aan de gewoonlijke elektriciteitsbehoefte die er is voor het laten werken van alle elektrische apparaten op het moment dat er een verbruikspiek is: tussen 17.00 en 20.00 uur. De overheden hebben hierop geanticipeerd en hebben een actieplan uitgewerkt om een stroomafschakeling te vermijden. Het plan voorziet er ook in om de bevolking ruim op voorhand te verwittigen als er, ondanks alle inspanningen om energie te besparen, toch te weinig elektriciteit beschikbaar zou zijn. Tot slot bevat het plan ook tips voor de bevolking om zich zo goed mogelijk aan te passen aan de toestand en alle mogelijke ongemakken zo veel mogelijk te vermijden. Daarom wordt er een grote oproep gelanceerd om elektriciteit te besparen.

Iedereen kan iets doen om stroomschaarste te voorkomen

De elektriciteitsnetten zijn onderling verbonden. Met andere woorden: de energie die niet verbruikt wordt in Elsene of Jette kan wel nog nuttig zijn in De Panne of Maaseik. Daarom wordt de hele bevolking opgeroepen om zich solidair te tonen, ook de Brusselaars. Bespaar elektriciteit, vooral tussen 17.00 en 20.00 uur, om het risico op stroomschaarste te beperken: doof lichten die onnodig branden en laat strijkijzer, wasmachine, droogkast, elektrisch fornuis, microgolfoven, vaatwasser

en stofzuiger tijdens deze kritische uren even rusten. En spoor uw familieleden, vrienden en kennissen ertoe aan om hetzelfde te doen. Praat erover!

Een website en een informatie-campagne

Op de website www.offon.be kunt u de situatie van het elektriciteitsnet voor de komende 7 dagen op de voet volgen. De website staat ook boordevol concrete tips om elektriciteit te besparen: thuis, op het werk, op school, in uw club of vereniging, enz.

Het risico op een black-out, een stroomonderbreking, is het grootst tussen 17.00 en 20.00 uur. In die periode is de vraag naar elektriciteit het grootst. Het is dan ook logisch dat onze inspanningen vooral tijdens die uren het meest nuttig zijn.

Hier draait de wasmachine 's avonds een wasje minder.

Hier blaast de oven 's avonds uit.

Gedaan? Laat mij niet in stand-by staan.

Hier gaat het licht 's avonds uit. De rest is privé.

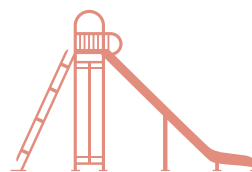

Hier blaast de stofzuiger 's avonds uit.

Ook meedoen?
Kijk op OffOn.be
0800 120 33

Black-out voorkomen: be.OffOn.be.brussels
Brussel solidair!

Deze winter, **BETER DAN EEN CITYTRIP...**

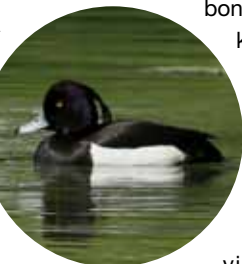
Van het Laarbeekbos tot het natuurreservaat Dry Borren, van het Walckierspark tot het Pedepark: Leefmilieu Brussel beheert meer dan 70 groene ruimten. Zoveel mogelijkheden voor een korte of een lange uitstap: aan u de keuze. Legendes, erfgoed, bewegwijzerde paden en tal van attracties vullen de fauna en flora aan die nu enkele maanden in winterslaap gaan. Brussel heeft ook tijdens de winter alle ingrediënten voor een leuke citytrip met een vleugje natuur. Volg de gids...

Verdronken Kinderen?

Het Zoniënwoud is de plek bij uitstek om te ontsnappen aan het lawaai en de drukte. Het woud staat op het punt om als Unesco-natuurerfgoed erkend te worden en heeft nu al het Europese Natura 2000-statuut.

Het natuurreservaat van de Verdronken Kinderen in Watermaal-Bosvoorde is het vertrekpunt van verschillende mooie wandelingen in de groene long van onze hoofdstad, die ondertussen zijn winterplunje heeft aangetrokken. De vallei van de Verdronken Kinderen bestaat uit drie vijvers die via een beekje met elkaar verbonden zijn. De vijvers

krijgen heel wat gasten over de vloer, zoals de dodaars en de kuifeend. Ondanks de vreemde naam van deze vijver, Verdronken Kinderen, heeft gelukkig geen enkel kind hier ooit het leven gelaten. De naam is ontstaan door een interpretatiefout. Een molenaar met de naam Verdonck of Verdroncken, had ooit een molen op de oevers van deze vijver en liet de molen na zijn dood na aan zijn kinderen. "Kinderen Verdroncken" zou dus verkeerd geïnterpreteerd zijn als "verdronken kinderen". Gidsen rakelen de legende soms op om u een mooi verhaal te kunnen opdissen... en er een geanimeerde, winterse bosuit-

Kuifeend

Dodaars

De beukenkathedraal is prachtig in de winter. Als er sneeuw ligt, is het gewoonweg feeëriek.

© Franck Hidvegi

stap van te maken. Meerdere verenigingen organiseren themawandelingen in het Zoniënwoud.

Meer info: www.zonienwoud.be/agenda

Een wandeling op het platteland

In het **Vronerodepark** in Ukkel staat een pedagogische boerderij waar heel wat activiteiten en workshops plaatsvinden, die u soms ook terugvindt op de agenda-pagina van *Mijn stad onze planeet*. Het is een prachtige plaats met een uitzonderlijk zicht op de rurale omgeving. Kinderen zullen vast en zeker de aandacht trekken van de ezels op deze boerderij, die begin 19de eeuw werd gebouwd en nog getuigt van de rurale en landbouwgeschiedenis van Brusselse randgemeenten zoals Ukkel. Een geplaveide weg doorkruist het park tussen de Oude Molenstraat en de Jac-

ques Pasturlaan. Ideaal om te genieten van het gevarieerde agrarische landschap, waar boomgaard, bos, weiland, moeras en moestuin elkaar afwisselen. In het Vronerodepark staan ook enkele van de merkwaardige bomen van het Brussels Gewest, waaronder een zeer mooie venijnboom, twee tulpenbomen, twee mammoetbomen, twee bruine beuken, een Californische

© Frédéric Demeuse

Bestemming: de GROENE RUIMTEN van LEEFMILIEU BRUSSEL!

nische cipres... Ook de dreef met zijn oude notenbomen loont zeker de moeite.

Maak eens een tussenstop in de wijk van de antiekhandelaars

In hartje Brussel is er de **Kleine Zavel**. Het parkje herinnert ons eraan dat Brussel bezaaid is met kleine groene ruimten. De Kleine Zavel is bijzonder mooi verzorgd met zijn symmetrische en goed onderhouden bloemenborders, zijn verticaal uitgewerkte fontein, zijn standbeelden en zijn trappartijen. Het park heeft heel wat bezienswaardigheden en verrassingen in petto... Wist u dat de negen mooi gesnoei-de buxusstruiken op het grasperk aan de kant van de Regentschapsstraat de vroegere 9 provincies van België voorstellen? Ze staan in een cirkel rond een ander struikgewas in de vorm van een kroon, dat symbool staat voor België. Maar het zijn vooral de monumenten en standbeelden die het park zo interessant maken vanuit een historisch en artistiek oogpunt: rond het park staan 48 kleine standbeelden, elk op een sokkel, gebeeldhouwd door de beste Belgische kunstenaars van de 19de eeuw. Ze stellen 48 oude Brusselse ambachten voor: hun kenmerkende werktuigen zijn mooi in detail weergegeven. Let dus op de details wanneer u het pad rond het park volgt en vraag aan de parkwachters de kleine folder met uitleg die bij hen beschikbaar is.

Een oude Romeinse villa onder koninklijk toezicht

De 35 ha van **het Koning Boudewijnpark** in Jette groeperen meerdere heel verschillende groene ruimten: weilanden, moestuinen, boomgaarden, akkervelden, bossen en vochtige zones. In de recreatieve zones (sportterrein, speeltuin, skateboarden rollerskate-installaties) kunnen de jongsten zich volledig uitleven en een frisse neus halen tijdens de kerstvakantie. Langs de Bosstraat bevindt zich een oude Romeinse villa die zou zijn bewoond tijdens de 2de en 3de eeuw. De ligging ervan is niet zo verrassend: de villa ligt op minder dan een kilometer van de oude Romeinse heirbaan en in de buurt van verschillende

TWAALF LUSWANDELINGEN: ÉÉN IN DE VIJFHOEK EN ELF ERROND

Deze twaalf luswandelingen doorkruisen de 19 Brusselse gemeenten en steken hier en daar de gewestgrens over. U komt niet alleen langs 76 gedetailleerd beschreven groene ruimten (pleinen, parken, bossen, woud), u wandelt ook geregeld over wegen en paden tussen weilanden, moestuinen en landbouwakkers. In de Brusselse Rand, maar ook in het Gewest zelf, zullen wandelaars zelfs af en toe op houten vlonders moeten lopen, en al eens dwars door een weide moeten gaan.

De topogids 'Randonnées en boucle à Bruxelles et dans sa périphérie' (enkel in het Frans), bevat twaalf groene wandelingen van de Grote Routepad. De gids, uitgegeven door GR Sentiers, werd gemaakt in samenwerking met Leefmilieu Brussel.

waterbronnen. De villa bestaat uit twee gebouwen met gevels die haaks op elkaar staan, verbonden door een galerij die achteraan toegang geeft tot een groot rechthoekig plein met bijgebouwen. De ruïnes zijn niet langer toegankelijk, maar Leefmilieu Brussel heeft de funderingen nagetekend met blauwe hardsteen. Op de plaatsen waar de muren verdwenen waren of niet onderzocht konden worden, wordt het traject aangeduid met grindstroken. Informatieborden tonen het grondplan van de oude villa en de indeling. Het Koning Boudewijnpark bestaat uit drie grote delen die variëren van 'zeer strikt aangelegd' tot 'ongerepte natuur'. Er zijn meerdere ingangen en een aangepast traject voor personen met beperkte mobiliteit.

GROENE RUIMTEN EN SIER- EN BLOEMENTEELT IN BRUSSEL

Van 10 december 2014 tot 28 februari 2015 loopt er een opmerkelijke tentoonstelling in de Sint-Gorikshallen: 'Brussel, hoofdstad van Flora'. De tentoonstelling is het sluitstuk van het Jaar van Flora. De vzw Jaar van Flora zal er een ruim overzicht geven van de sier- en bloemeteelt in de hoofdstad, van de 17de eeuw tot nu.

EEN GROEN PLEKJE IN DE WINTER?

Meer details over deze vier groene ruimten vindt u op de website "Brussels Gardens": www.brussels-gardens.be

- Raadpleeg de kaart van de Brusselse groene ruimten.
- Kies een van de parken of bossen.
- Zoek de beste reisweg op om er te geraken: te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer.
- Lees alle details over de fauna en flora van elke groene ruimte, de geschiedenis, het erfgoed en de natuurlijke beheermethodes die worden toegepast.
- Kies een park aan de hand van bepaalde criteria: speeltuin, picknicktafels, sportvelden, moestuinen...
- Sla uw favoriete groene ruimten op.

U kunt ook de app 'Brussels Gardens' downloaden op uw iPhone of Android smartphone en alle informatie ter plaatse raadplegen. Binnenkort vindt u op deze app en de website ook wandelroutes.

DUURZAME VIS op uw feestmenu?

Meer dan 90% van de vissoorten die wereldwijd worden geconsumeerd, worden overbevist. Het eten van duurzame vissoorten wordt daarom steeds meer gezien als een constructieve oplossing om te vermijden dat de rijkdommen van de zee verdwijnen. Verschillende gidsen helpen ons om de minst bedreigde vissoorten te kiezen, soorten die op een duurzame manier worden gevangen. Het is de beste manier om het zeeleven en de toekomst van de visserij te beschermen.

Wat is duurzame visvangst?

Duurzame visvangst voorziet in onze huidige behoeften zonder de toekomstige generaties te verhinderen om in hun behoeften te kunnen voorzien. Er wordt voor gezorgd dat de populatie van de beviste soort zichzelf in stand kan houden en dat er geen negatieve impact is op andere dier- en plantensoorten. Duurzame visvangst maakt gebruik van selectieve en niet-destructieve methodes. De visserijen moeten ook maatschappelijk en economisch rechtvaardige en verantwoorde methodes naleven. En ze moeten ervoor zorgen dat al hun producten volledig traceerbaar zijn: van de vangplaats tot het verkooppunt.

De ene naam kan de andere verbergen

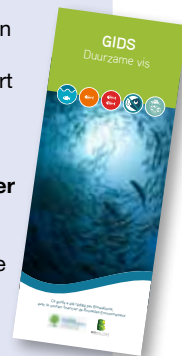
Er zijn heel wat soorten die op de rode lijst staan wegens de precare toestand van hun populatie: paling, heilbot, blauwvintonijn, zwaardvis, rog, enzovoort. Andere soorten mogen we – afhankelijk van hun herkomst – met mate consumeren: zeebaars, kabeljauw, schol, zeetong, schelvis, Atlantische zalm, enzovoort. Maar hoe kiezen we de juiste soorten? Daarbij dienen we te letten op verschillende elementen. De naam van de soort is er één van. Maar hoedt u voor alledaagse namen die soms verrassende zaken verbergen: zo is de victoriabaars eigenlijk een rivierbaars uit de Nijl.

Herkomst, vistechniek, grootte en seizoen

De plaats waar de vis gevangen is, kan u ook informatie geven over de toestand van de populatie. Verder heeft de vistechniek een enorme invloed wat duurzaamheid betreft: een kleine boot zal eerder selectief vissen, terwijl een gigantische trawler – een visserschip dat met een trechervormig net (Engels: trawl)

GIDSEN OVER DUURZAME VIS

- 📖 Gids met duurzame vissoorten (samengesteld door Biowal-lonie en RABAD, met de steun van Leefmilieu Brussel => Nederlandse versie binnenkort beschikbaar op www.leefmilieubrussel.be)
- 📖 De Viswijzer van het WWF: www.wwf.be/viswijzer
- 📖 De Goede VIS Inkoopgids: www.goedevis.nl
- 📖 Voor meer gedetailleerde info: de vis- en zeevruchtengids voor professionele gebruikers 2014 van SeaWeb Europe www.zeevruchtengids.org

ERKENDE LABELS VAN DUURZAME VISVANGST

Etiketten of informatie van de visboer zijn bijzonder nuttig, maar ontbreken vaak. Ook al is de traceerbaarheid niet altijd perfect, volgende labels zetten ons op de goede weg om een duurzame keuze te maken:

HET MSC-LABEL (Marine Stewardship Council) garandeert dat de visserij waarvan de vis afkomstig is niet aan overbevissing doet, dat het ecosysteem waarin de vis leeft in stand wordt gehouden en dat alle regels en wetten die van toepassing zijn worden nageleefd.

HET LABEL 'FRIEND OF THE SEA' certificeert producten van vissers of kwekerijen volgens de gedragscode van de FAO.

HET LABEL 'NATURLAND WILDFISH' heeft certificatiecriteria uitgewerkt voor producten van vissers in ontwikkelingslanden die rekening houden met de impact van hun vistechnieken op het milieu en de werkomstandigheden.

HET IJSLANDSE LABEL geldt voor IJslandse visserijen en verzekert een verantwoorde visvangst en het beschermen van het zeeleven.

Carpaccio van gemarineerde harder met basilicum

➔ **Ingrediënten voor 4 personen:**
4 harderfilets, 1 bosje basilicum, sap van 2 citroenen, 4 tomaten, ½ kg grof zout, 25 cl olijfolie, versgemalen peper, mix van kiemen

➔ **Bereiding:**

Verdeel de helft van het grof zout over een bord en leg daarop de harderfilets die u bedekt met de rest van het zout. Zet dit twee uur in de koelkast. Pel de tomaten en verwijder de zaadjes, meng ze met de olijfolie en voeg peper toe. Hak de basilicum fijn en voeg toe aan de bereiding. Laat de filets 10 minuten ontzouten in vers water. Verwijder de graten met een pincet (ze zijn dik en er zijn er niet zo veel). Dep de filets droog en leg ze op een bord, giet er het citroensap over en daarna de marinade; zet in de koelkast gedurende drie uren. Snij de gemarineerde filets in plakjes en dien op met een kiemenslaatje.

Een eenvoudig en goedkoop alternatief voor blauwvintonijn

vist – de zee tot op de bodem leegvist. Vanaf midden december 2014 wordt er een Europese regelgeving van kracht die verplicht om het type visboot op de verpakking van de vis te vermelden. Net zoals voor fruit en groenten zijn er ook voor vissen **seizoenen**: de voortplantingsperiode moet absoluut vermeden worden, zodat **enkel volwassen vissen** gegeten worden. U doet er dus goed aan om gevarieerd te eten, ook wat betreft de vissoorten die op uw bord terechtkomen. Durf al eens iets nieuws te proberen: eet eens een minder bekende vis, en geef daarbij steeds de voorkeur aan een lokale soort die niet op tienduizenden kilometers van hier werd gevangen.

ENERGIEZUINIGERE gebouwen: het kan, ook in Brussel!

Op 1 januari 2015 wordt een belangrijke kaap gerond: dan treden nieuwe EPB-vereisten voor zeer energie-efficiënte gebouwen in werking. Ze waren al verplicht voor openbare gebouwen (kantoren en scholen), en zullen voortaan ook gelden voor alle privégebouwen in het Brussels Gewest. Deze nieuwe EPB-vereisten komen er op een moment waarop de Brusselse bevolking snel uitbreidt en de behoefte aan huisvesting toeneemt.

© Yvan Clavie

Al jaren zorgt de promotie (vooral via energiepremies) van isolatie, dubbele beglazing, thermostatische kranen en verschillende innovaties ervoor dat het energieverbruik van gebouwen daalt en het leefcomfort van de bewoners verbetert. En het resultaat mag er zijn: de afgelopen tien jaar daalde het energieverbruik per inwoner met 25%, en dat bij vergelijkbare omstandigheden. De norm van hoge energie-efficiëntie die vanaf 2015 verplicht is, biedt een gepast antwoord op de behoefte om energie te besparen, een behoefte die kenmerkend is voor het stedelijke leven in deze tijden van duurzame ontwikkeling.

Tien keer minder verwarmen en een beter leefcomfort

In Brussel zijn gebouwen verantwoordelijk voor 70% van het energieverbruik. Er is dan ook een enorm potentieel om energie te besparen in gebouwen. Een passiefgebouw verbruikt bijvoorbeeld tien keer minder voor verwarming dan een klassiek gebouw. De passiefnorm of "nul-energie" zijn perfect mogelijk voor nieuwe gebouwen. Voor renovaties werden de criteria aangepast. De ambitie in Brussel is te streven naar hoge energie-efficiëntie, rekening houdend met de mogelijkheden van bestaande gebouwen.

STEDS EFFICIËNTER

Sinds de wetgeving voor EPB-werkzaamheden in werking trad in 2008, moet elk nieuwbouwproject rekening houden met het energieverbruik dat nodig is om het gebouw leefbaar te maken. Vanaf 1 januari 2015 zullen de vereisten van de wetgeving voor EPB-werkzaamheden strenger worden, richting hoge energie-efficiëntie.

Prestatieschaal: laag energieverbruik > zeer laag energieverbruik > passief-constructie > (bijna) nul-energie

Er zijn uitzonderingen

Om de energieprestatievereisten aan te passen aan de Brusselse situatie, kunnen de maatregelen worden versoepeld in functie van de structuur van het gebouw, of afwijkingen worden toegekend om technische redenen of om het patrimonium te respecteren.

ENKELE MISVATTINGEN DIE DE RONDE DOEN

> MEERKOSTEN?

Een gebouw met hoge energie-efficiëntie is minder duur dan u zou denken. Meerkosten van 5 tot 20%, voor een gebouw met een soortgelijke afwerking, zijn snel terugverdiend via de gerealiseerde energiebesparing. Bovendien heeft een energiezuinig gebouw een grotere marktwaarde dan een energieverslindend gebouw.

> NIET MOGELIJK BIJ RENOVATIE? Momenteel zijn meer dan 90% van de ongeveer 2.500 gebouwen met hoge energie-efficiëntie in het Brussels Gewest, gerenoveerde oude gebouwen. Hoge energie-efficiëntie is dus perfect haalbaar bij een verbouwing.

> NIET COMFORTABEL?

Een gelijkmatige temperatuur, betere luchtkwaliteit, uitstekende geluidsisolatie... het comfort is zeker gegarandeerd!

> MINDER VRIJHEID?

In een gebouw met hoge energie-efficiëntie kunt u ramen openen, een dampkap of open haard installeren, grote schuiframen hebben en veel bezoekers uitnodigen!

> UTOPISCH?

Er zijn al concrete voorbeelden in Brussel. Het netwerk van Voorbeeldgebouwen breidt almaar uit. De EPB-vereisten voor 2015 zijn aangepast aan de Brusselse situatie. Het is een ambitieus maar haalbaar project!

IN 2015 ZET GOODPLANET HAAR ACTIES VOOR EEN BETERE PLENEET VOORT!

Gedurende het hele schooljaar 2014-2015 stelt GoodPlanet België vijf acties voor een betere planeet voor. Een uitstekende gelegenheid om jongeren te sensibiliseren voor de uitdagingen van morgen. De thema's zijn: voeding, afval, energie, water en biodiversiteit. Elke klas heeft de mogelijkheid om een of meerdere acties te organiseren, binnen de klas of met de hele school: bij voorkeur worden zo veel mogelijk jongeren erbij betrokken. Met deze campagne en elk van de acties wil men iedereen laten na-

denken over de milieu-impact van ons dagelijks leven en aantonen dat elke inspanning telt. En dat alles om duidelijk te maken dat we samen de trend kunnen ombuigen. Leefmilieu Brussel steunt dit initiatief en u kunt nog altijd deelnemen. De volgende acties vinden plaats op deze data:

- **vrijdag 13 februari** is er 'Watt minder' om energie te besparen;
- **vrijdag 20 maart 2015** leert de actie 'Wereldwaterdag@school' ons hoe we spaarzaam kunnen omspringen met water;
- **woensdag 29 april 2015** spoort de actie '1 m² biodiversiteit' ons ertoe aan om een plaatsje voor te behouden voor de natuur.

Afspraak op
www.goodplanet.be/goodplanetactions/nl

AGENDA

Om dit tijdschrift elke maand gratis te ontvangen: 02 775 75 75,
abonnement@leefmilieu.irisnet.be of www.leefmilieubrussel.be/abonnement.

10 EN 14/01 – BEHEERDAGEN BEHEERDAG VOGELZANGBEEKVALLEI

Steek uw handen uit de mouwen voor de natuur en help mee met het beheer van de Vogelzangbeekvallei. Dit natuurreservaat heeft een opmerkelijke natuurwaarde, en als we die willen behouden en ontwikkelen moet de mens een handje toesteken. In samenwerking met CCN Vogelzang CBN & Wijkcomités kunt u zwerfvuil ruimen, maaien, paden onderhouden, boomopslag verwijderen en hagen snoeien.

Dit zijn werkzaamheden in volle natuur die aantrekkelijk kunnen zijn voor gemotiveerde stadsbewoners!

Breng indien mogelijk werkhandschoenen en laarzen mee, en eventueel ook werktuigen.

Plaats van afspraak: vanaf 13u30 aan het uiteinde van de Hof ter Vleestdreef (metrohalte COOVI). Inschrijven verplicht.
Meer info en inschrijvingen:
Peter Vanbellinghen, 02 640 19 24,
ccnvogelzangcbrn@gmail.com

27/02 – DOCUMENTAIRE "BRUXELLES SAUVAGE"

Een documentaire over wilde dieren in Brussel. "Bruxelles sauvage" roept een aantal interessante vragen op over de relatie tussen mens en dier in de stad: hoe verhouden we ons tot elkaar? Is de aanwezigheid van deze dieren in de stad

een verrijking of een bedreiging voor de mens? Wanneer moet de mens ingrijpen en op welke manier? Voorafgaand aan de vertoning van de documentaire stelt Natuurpunt Brussel kort zijn werking voor. U verneemt waar ze voor staan, welke activiteiten ze organiseren en wat hun plannen zijn voor 2015. Na de documentaire biedt Natuurpunt Brussel een drankje aan en is er tijd om gezellig na te praten en kennis te maken met de vrijwilligers en leden van het bestuur.

Plaats van afspraak: om 20 uur in GC De Markten (Zaal De Middenzolder).

Meer info: Adriaan Seynaeve,
adriaan_seynaeve@hotmail.com

Recept

CURRY VAN RODE LINZEN EN POMPOEN MET KOKOSMELK

- Bereidingstijd:** 45'
- 1 handje rozijnen
 - 80 g fijngestampte hazelnoten
 - 300 g rode linzen
 - 2 takjes peterselie
 - 1 ui
 - 2 tl garam masala
 - 20 g verse gember
 - 1 tl kurkuma
 - 1/4 pompoen
 - 1 kaneelstokje
 - 1 tl komijnzaadjes
 - 400 ml kokosmelk (fair trade)
 - 3 el olijfolie
 - 500 ml water
 - peper & zout

Bereiding:

Schil de gember en versnipper hem. Hak de ui fijn. Schil de pompoen en snij hem in blokjes. Stoof de kruiden in de lauwe olie, voeg de gehakte ui toe. Laat hem zachtjes glazig worden en voeg de gember toe. Giet de kokosmelk erbij, en dezelfde hoeveelheid water (waarmee u tegelijk de verpakking uitspoelt). Voeg de rozijnen en wat zout toe. Laat nog even sudderen en voeg de linzen erbij. Laat 5 minuten koken en voeg de pompoenblokjes toe. Laat afgedekt sudderen tot alles smeùig is. Voeg een geutje water toe indien de bereiding te snel uitdroogt, want linzen slorpen veel water op. Kijk dus regelmatig in de kookpot terwijl u staat te koken. Kruid bij indien nodig en dien op, bestrooid met gehakte peterselie en de fijngestampte hazelnoten. Meer seizoensrecepten vindt u op www.recepten4seizoenen.be

Voor al uw vragen:

INFO

02 775 75 75
WWW.LEEFMILIEUBRUSSEL.BE